

15. ЗА НУЖДИ ТЪ НА ЧЕЛОВѢЧЕСКИЙ А ЖИВОТЪ.

Сички тѣ вѣща кои то предложихъ до сего, ги употребляватъ человѣцы тѣ за упазванье то на животъ а си. Тѣ сѫ потребни: храна та, облекло то, кѫща та, и илячъ а на человѣцы тѣ.

Обыкновенна та храна на человѣцы тѣ е месо то и тѣстистина та на питомни тѣ животни, сирѣчъ: на волъ а, телето, овца та, свиня та, козата, гѣска та, кокошка та, патица та и на гѣлжбъ а, юще на много диви като: на копушта та, на сърина та, на дива та свиньѣ, на заяцъ а, на гургулица та, на фасианъ а, на косови тѣ и на д. т. хвѣркати; юще и рыбы тѣ и костокожни (черепахи) тѣ. Хранятсе юще человѣцы тѣ и съ млѣко то на пѣкъ питомни животни отъ кое то и правятъ сырени и масю. Но освѣзъ тѣхъ человѣцы тѣ ядатъ хлѣбъ, житянъ, ичимянъ, ржжанъ, царевичанъ, каша, булгуръ ичимянъ, орісъ и други житни рожбы: юще овоція, като: бобъ, нухутъ, фасуль, леща, грахъ и др. т. плодове, като: пипони (папишъ), дини, тикви, красавицы, и др. т. зелета, като: спаниакъ а, лапада, лобода та, идр. корене, като: моркови (аучъ), алабашъ а, голія та, барабой а, хрень а и др. т. овошки, като: яблъки, круши и др. т.

По здраво то по сладко то и по общо то питіе е, вода та; но человѣцы тѣ отсвѣти неіж пїйтъ и вино, сладко вино (шира,) бира, ракія, кафе, чоколата, лимонада и др. т.

Отъ храпи тѣ едини употребляватъ сурви, а други ги отвятъ, сирѣчъ: печіјтъ, варіјтъ, прѣжіјтъ, пушать (надимъ;) налагатъ, окисняватъ, усладяватъ, утѣствяватъ, умизляватъ и умазляватъ.

Утѣствованьета та и умизляваньета та иматъ пиперъ а, зинжафиль а, шафрана, соль та, канела та, каранфиль а, москокаріда (хиндистанъ жевизи,) какуле то, кишнецъ а,